

Linnéuniversitetet

Kalmar Växjö

Examensarbete 15 hp – Journalistik

Torkan 2018: Nationell kris eller klimatdebatt?

En kvantitativ innehållsanalys av lokal- och rikstäckande rapportering gällande torkan sommaren 2018.

*Författare: Oskar Käll
Författare: Gustav Röriksson*

*Handledare: Anna Edin
Examinator: Ari Nykvist*

*Termin: HT18
Ämne: Journalistik
Nivå: Kandidat*

Abstract

Author: Oskar Käll & Gustav Rörriksson

Title: The drought of 2018: A national crisis or a climate debate? A quantitative content analysis of local and national reporting on the summer drought of 2018.

Location: Linnaeus University

Language: Swedish

Number of pages: 43

This essay's purpose is to investigate how the Swedish media portrayed the Swedish summer drought of 2018. With a quantitative content analysis focusing on two newspapers, one regional and one national, this essay answers how the drought of 2018 was portrayed from a local and national perspective, from a framing and environmental theoretical perspective. But also to what extent the newspapers connected the drought and global climate change and what voices that were emphasized in the texts concerning the drought of 2018.

This study shows that the Swedish drought 2018 was portrayed with "straight" news reporting in both regional and local newspapers. The articles did rarely contain any sort of conflict and the actors in the articles were dominated by authorities and businessmen. The head consequence of the drought in both of the newspapers was the environment. Although, it was rarely connected with climate changes. In 90 percent of the local press-articles the climate change was not mentioned. Those times when the drought was connected with climate change, in both newspapers, it was in debate articles, often written by a journalist.

Key words

Global climate change, Aftonbladet, Barometern, quantitative content analysis, drought.

Innehåll

1 Inledning	1
2 Syfte och frågeställningar	2
3 Bakgrund	3
3.1 Klimatförändringar	3
4 Tidigare forskning	3
5 Teori	5
5.1 Gestaltningsteori	5
5.2 Miljöjournalistik	7
5.3 Krisrapportering	10
5.4 Lokaljournalistik och riksjournalistik	11
5.5 Teoretisk sammanfattning	12
6 Metod och material	12
6.1 Kvantitativ innehållsanalys	12
6.2 Variabler och kodschema	13
6.3 Material	15
6.4 Realibilitet och validitet	17
6.5 Metodkritik	18
7 Resultat	19
7.1 Genre	20
7.2 Huvudaktör	22
7.3 Huvudkonsekvens	24
7.4 Klimatförändring som gestaltning	26
7.5 Claim makers	28
7.6 Konflikt	30
8 Analys	32

9 Slutsatser	37
10 Diskussion	40
Referenser	42

1. Inledning

Sommaren 2018 plågades stora delar av Europa av ett extremt torrt väder av sällan skådat slag i modern tid. I Sverige ledde det till stora skogsbränder, dåliga skördar för lantbrukare och låga grundvattennivåer. I det torra vädrets spår följde även ovanliga konsekvenser som risk för badsårsfeber, uttorkade sjöar och stora bestånd av mygg och spindlar. Torkan skapade en mindre ekonomisk kris för lantbruket, vilket ledde till att regeringen skänkte 400 miljoner kronor till drabbade för att stödja de som lidit ekonomiskt. Totalt har det resulterat i ett stödpaket på 1,2 miljarder kronor, där ytterligare ekonomiskt stöd från regeringen tillkommit och planeras att delas ut även under 2019 (Regeringen, 2018-07-30). Torkan har även bidragit till ett mer omfattande politiskt arbete kring att förebygga framtida värmeböljor.

Att torkan drabbade stora delar av Sverige var svårt att undvika. Medier från hela landet hade drabbade bevakningsområden där följderna var flera, vilket intensifierade rapporteringen kring fenomenet. Lantbrukare fick det svårt ekonomiskt, skogar brann och klimatfrågan blev ännu en gång uppmärksam på olika sätt. Rapporteringen kring torkan 2018 kunde se olika ut på olika håll, beroende på vilka följder den orsakade inom respektive bevakningsområde.

Torkan 2018 har kopplats till ämnet klimatförändringar, men där råder också delade meningar. Att undersöka hur olika tidningar med olika bevakningsområden skiljer sig åt i sin rapportering gällande torkan 2018 anser vi har en relevans inom flera områden.

Eftersom det inte tidigare har gjorts någon uppsats om hur just torkan i Sverige 2018 porträtterades anser vi att denna kan komma till nytta hos journalister för att ge en mer ingående insikt i vad som är typiskt för just lokal- och rikspress när det kommer till artiklar skrivna om en nationell kris som även går att koppla till ett internationellt och globalt problem som klimatförändringar.

Vi tror även att uppsatsen kan komma till nytta för forskare inom journalistik samt miljö- och klimatfrågor så att de kan få en överblick av vad som är typiskt i hur en lokal respektive nationell tidning förhåller sig till en global fråga. På så sätt skulle forskare inom miljö- och klimatfrågor kunna skaffa sig en uppfattning av hur mycket eller lite inflytande deras forskning har haft och kan ha i framtiden hos lokala och rikstäckande tidningar.

Förutom för journalister och miljö- och klimatforskare är uppsatsen även relevant för den breda massan läsare som får nyheterna tilldelade till sig. Att få en förståelse för vilka möjliga mönster som finns i sin egna lokaltidning eller den rikstäckande tidningen man läser till morgonkaffet är viktigt hos en läsare för att veta hur hen kan förhålla sig till de olika tidningarnas innehåll. Att som läsare själv få en inblick i möjliga mönster hos tidningar kan anses viktigt eftersom personen själv då kan välja och värdera ur vilken tidning man vill läsa om miljö- och klimatfrågor.

Hur tidningarna skriver om fenomenet har givetvis att göra med vad som faktiskt händer och torkans konsekvenser inom deras område. Men det som vi tänkte fördjupa oss inom är mer hur torkan benämns, hur den gestaltas och försöka hitta mönster inom lokal- och rikspress när det kommer till ämnet och jämföra dessa med varandra med hjälp av en kvantitativ innehållsanalys.

2. Syfte och frågeställningar

Syftet med uppsatsen är att utifrån ett socialkonstruktivistiskt perspektiv samt med ett fokus ur gestaltningsteorin, studera hur torkan 2018 gestaltades i både lokalpress och rikspress under den aktuella perioden.

Huvudfrågeställningen är:

- Hur gestaltades torkan 2018 på ett nationellt respektive lokalt plan utifrån gestaltningsteorin och teorier om miljöjournalistik?

Med följande underfrågeställningar:

- I vilken grad kopplar tidningarna sommarens torra till klimatförändringar?
- Vilka aktörer är det som kommer till tals i texterna gällande torkan 2018?

3. Bakgrund

3.1 Klimatförändringar

Klimatförändringar har varit en förutsättning och process för att förändra klimatförutsättningar på jorden under hela dess existens, även om det tidigare inte varit av antropogena orsaker. Tidigare exempel har varit istider men idag råder konsensus i forskarvärlden om att människan påverkar klimatet i takt med att industrialiseringen och moderniseringen av samhället ökat.

Främst lyfts ökade mängder av växthusgaser (som exempelvis koldioxid och kolmonoxid) som en bidragande faktor till ökande temperaturer, smältande polarisar och allt fler extrema väderförhållanden. I den så kallade IPCC-rapporten från 2007 fastställde FN:s klimatpanel att den temperaturstegring som skett under 1900-talet i största sannolikhet orsakats av användandet av fossila bränslen och generellt av mänsklighetens levnadsmönster under och efter industrialiseringen (Naturvårdsverket, 2007).

Eftersom debatten kring ifall sommarens torra hängde ihop med klimatförändringarna var på agendan under sommaren är detta ett viktigt nyckelbegrepp att ta med. Dessutom är det viktigt att redogöra på grund av vår underfrågeställning, som undersöker huruvida dessa fenomen kopplades samman till en större del och vilka som fick komma till tals i frågan.

4. Tidigare forskning

Miljöjournalistiken sägs ha kommit till i början av 1960-talet då biologen Rachel Carsons bok *Silent Spring* publicerades (Djerf-Pierre, 1996, s. 13). Boken innehöll skildringar om bekämpningsmedlens verkningar i naturen och sägs ha skapat en genomgripande debatt om miljöfrågor och en miljöopinion, vilket sedan ledde till att journalistiken fick en definierad miljögenre (ibid). Efter att miljöfrågorna etablerats och institutionaliserats i samhället har även forskning kring miljöjournalistik växt fram (Djerf-Pierre & Olausson, 2015, s. 243). Ett antal studier genomfördes redan på 1970-talet, men det var i slutet av 1980-talet och framåt som forskningen tog fart på riktigt genom studier av bland annat William A. Ganson & Andre Modigliani, Anders Hansen, Edna Einsiedel & Eileen Coughlan mfl. (ibid).

Vi har tagit del av Karin Dybergs och Carina Forslinds studie *Medieföretagens erfarenheter av stormarna Gudrun och Per* (2008) där de två författarna undersökte hur producerande och distribuerande medieföretag påverkades av stormarna Gudrun och Per och hur de hanterade problemen som uppstod. Målet med studien var att beskriva allmänhetens mottagningsmöjligheter under tiden då stormarna pågick i landet. Studien ville även skapa en ökad förståelse för medieföretagens situation och förmåga vid svåra påfrestningar i samhället, där de tar upp tre olika faser; före, under och efter stormarna Gudrun och Per.

Undersökningen utfördes genom en intervjustudie som visade att producerande medieföretag utan större problem kunde få ut sitt material på sina olika plattformar. Studien visar att de klarade av att samla in och bearbeta det material de fått och tagit till sig för att kunna sända och publicera. Även de distribuerande medieföretagen klarade krisrapporteringen. Arbetet fungerade enligt studien enligt normala förhållanden när det kom till att fullgöra sin roll inom nyhetsprocessen.

Men trots ett välfungerat nyhetsarbete har det ändå dragits lärdomar från rapporteringen kring båda stormarna. Dyberg och Forslinds studie (2008) förklarar att medieföretagen dragit lärdomar från rapporteringsperioden under stormarna Gudrun och Per, speciellt när det kommer till tekniska förutsättningar, beredskapsplaner, bemanning, larmlistor och samarbete. De medieföretag som drabbades av båda stormarna hade lättare för att hantera stormen Per efter sina lärdomar från stormen Gudrun, då de upplevde att de var tidigare och mer påpassliga inför den senare stormen.

Enligt studien pekar de producerande medieföretagen på bemanningen som en kritisk faktor när det kommer till krisrapportering. Det fanns en känsla av otillräcklighet och en slags rädsla för att inte kunna vara lika uthållig i en liknande situation framöver, då personella resurser kanske inte skulle räcka till. Vissa medieföretag menade att de drabbats ekonomiskt under stormarnas tider, då mycket personal arbetade övertid och under obekväm arbetstid, samtidigt som andra menade på att det ingick i deras ordinarie verksamhet att göra till exempel extrasändningar några gånger om året.

5. Teori

Inför och under det här arbetet har vi tagit en socialkonstruktivistisk grundsyn på hur journalistiken samspelar med samhället. Det vill säga en teoretisk utgångspunkt i att journalistik inte är en direkt avspeglning av verkligheten, utan en samhällelig process som bidrar till att skapa en bild av hur verkligheten kan te sig (Hansen, 2010, s.35).

De teorier vi sedan har utgått ifrån kommer vi använda i olika stadier i analysen. Som en större övergripande teori knyter vi an till forskning om hur journalistiken gestaltas, det vill säga forskning om frames. Därefter kommer vi tillämpa de teorier som finns kring lokal- och riksjournalistik, samt teorier om miljöjournalistik som domesticeringen av globala problem som i sig beskrivs som en sorts funktion av riksjournalistiken. Vi kommer även använda oss av den teori som anknyter till så kallade claim-makers i analysen som anknyter till underfrågeställningarna.

5.1 Gestaltningsteori

Gestaltningsteori tar sin utgångspunkt ur ett socialkonstruktivistiskt perspektiv på sociala fenomen. Meningsskapande processer som journalistik skapas genom mänsklig interaktion. I sin tur bestämmer detta hur vi människor förstår vår omvärld.

Gestaltningsteori talar inte om vad för ämnen som tas upp, utan snarare hur de gestaltas. Gestaltningar, som även kallas frames, kan ses som ramen runt en tavla eller ett fotografi, de dimensioner och perspektiv som sätter ramarna runt hur ett fenomen beskrivs och hur vi ska tolka det. I korthet är frames den journalistiska process som bestämmer vad som väljs ut, vad som exkluderas och vad som understryks med enfaset (Gamson, 1985 refererad i Hansen, 2010).

En annan definition av frames är:

Frame innebär att man väljer ut vissa aspekter av en uppfattad verklighet och gör dem mer framträdande i en kommunicerande text, för att på så sätt främja en viss problemdefinition, orsakstolkning, moralisk bedömning och/eller föreslagen lösning på det beskrivna problemet. (Entman, 1993 refererad i Shehata, 2012).

Här är det viktigt att poängtera att när medier gestaltar ett definierat samhällsproblem handlar det om mer än bara de argument som lyfts fram. Allt ifrån den journalistiska infallsvinkeln, de källor som uttalar sig, vilka fakta som lyfts fram men även hur

värdebeladdade ord används är alla en del av den journalistiska gestaltningsprocess som är en del av nyhetsarbetet (Shehata, 2015, s.362).

Men eftersom det förekommer mängder av olika frames inom journalistiken måste man ha ett inre teoretiskt ramverk för hur man systematiserar dem. Inom forskningen har det använts olika sådana systematiseringar. Vi kommer använda en av de vanligaste indelningarna som skiljer mellan politiska eller sakfrågegestaltningar och generella gestaltningar (ibid.).

De politiska gestaltningarna och sakfrågegestaltningarna definieras av att de har en direkt koppling till ämnen på den mediala agendan. I grund och botten har detta definierats som att dessa gestaltningar alltid kopplar till ett problem som är uppe på den politiska agendan. Inom ämnet finns en klimatförändringsgestaltning (Shehata, 2015, s. 363), där problemdefinitionen utgår ifrån att de gradvis stigande temperaturerna på jorden orsakats delvis av människans ökande utsläpp av växthusgaser. Här finns en konflikt om makten över frågan, vilket i sin tur har resulterat i ännu en frame, det vill säga osäkerhetsgestaltningen (Shehata, 2015, s. 363-364). Den betonar konflikten inom vetenskapen, huruvida problemformuleringen kring klimatfrågan ska legitimeras.

Som namnet beskriver har de generella gestaltningarna en känneteckning av att hamna i all form av nyhetsrapportering, oavsett ämne. Dessa definieras att vara ett resultat av journalistiska värderingar, rutiner och praktiker som förekommer i det redaktionella arbetet på en nyhetsredaktion. Dessa förutsättningar och praktiker brukar även kallas för medielogik. Däremot finns en del generella gestaltningar som identifierats av forskningen som återkommande inom nyhetsjournalistiken (Shehata, 2015, s. 362).

De som är relevanta för vår studie är conflict frame och economic consequences frame. Konfliktgestaltningen går in på det dramaturgiska grepp journalistiken ofta väljer att skildra, meningsskiljaktigheter och ett fokus på frågor där det råder politisk oenighet. Den ekonomiska konsekvensgestaltningen är central inom rapportering kring politiska reformer och förslag men dyker även upp under krig och naturkatastrofer, vilket torkan mycket väl kan räknas som (ibid.).

Då den journalistiska gestaltningen av ett visst problem inte uppstår ur ett vakuum är den här teorin relevant i vår studie, då sommartorkan som problem uppstod i takt med att den uppmärksammades. Det är inte omöjligt att tänka sig att ett liknande väderfenomen i ett annat klimat hade setts som naturligt. I och för sig är det inte

omöjligt att vi finner svenska artiklar som gestaltar likadant, där claim-makers spelar ner betydelsen av klimatförändringar i just det här fallet. Samtidigt är vår studie inte till för att göra en normativ bedömning ifall torkan var en konsekvens av klimatförändringar. Snarare ska den undersöka ifall fenomenen kopplades ihop och hur torkan gestaltades som ett problem och då får man ta i beaktning att det råder en någorlunda bred konsensus, särskilt inom politiken och vetenskapen, i Sverige och Tyskland kring den globala uppvärmningens konsekvenser (Djerf-Pierre & Olausson, 2015, s.251).

5.2 Miljöjournalistik

I Monica Djerf-Pierres bok *Gröna nyheter - miljöjournalistiken i televisionens nyhetssändningar 1961-1994* (1996) undersökte hon hur rapporteringen av miljö- och klimatfrågor sett ut i tv-rutan från 60-talets början till 90-talets mitt. Det undersökta tidsspannet motiveras med att det var just under 60-talet som miljöfrågan fick sin första knuff både i Sverige och i övriga världen. I hennes bok sker en analys som undersöker flera olika aspekter under det långa tidsspannet, men det generella syftet med boken var att undersöka och beskriva miljöjournalistikens framväxt och utveckling i svenska tv-nyhetssändningar från 1961-1994 och att studera hur förändringar i journalistikens samhälleliga och redaktionella villkor påverkat miljöjournalistikens karaktär och utveckling under den undersökta perioden.

Det som blir mest relevant av hennes forskning i vår studie är främst de resultat hon kom fram till gällande 90-talet. Resultatet av den forskningen var att miljöjournalistiken blivit allt mer populariserad. Den kopplas även ihop med den kommersialiserade nyhetsjournalistiken som uppstod när TV4 fick sitt genombrott och på så sätt påverkade SVT:s *Rapport* och *Aktuellt*. Djerf-Pierre nämner att detta även påverkade andra medier. Även tidningarna blev påverkade och riktade där med sin rapportering om miljö- och klimatfrågor åt ett mer konsumtionsorienterat håll.

Det Djerf-Pierre menar med populariseringen inom miljöjournalistiken förklarar hon även med att den, under 90-talet, gick att förklara genom två aspekter; relevansaspekten och njutningsaspekten. Relevansaspekten menas med att nyheterna kopplades till publikens vardagliga erfarenheter och gav dem möjlighet till identifikation.

Njutningsaspekten menas med att journalisterna själva bejakar nyheternas underhållningskvaliteter och skapar engagemang, känslor och upplevelser hos publiken. Kort förklarat blir det att ifall en nyhet är möjlig för tittarna, läsarna eller lyssnarna att relatera till från sina vardagliga erfarenheter och skapa identifikation med och samtidigt kan njuta av att ta till sig, med hjälp av känslor och engagemang, så blir det en nyhet.

Miljödebatten startade i början av sextiotalet både i Sverige och i andra länder, detta eftersom det då för första gången uppstod en allmän miljöopinion (Djerf-Pierre, 1996, s. 13). Tätt efter det följde den Gröna vågen som tog fart i Sverige under 70-talet. Många familjer bestående av unga föräldrar med barn valde då att flytta ut från större städer och ut på landet till små gårdar för att komma närmare naturen och för att leva ett enklare liv. Det blev populärt att leva i kollektiv, där man gemensamt stod för arbete och uppehälle. Gröna vågen går att tolka som en protest mot det moderna samhällets hets och onaturliga levnadsformer (Nationalencyklopedin).

Miljöjournalistik som begrepp beskrivs i Monica Djerf-Pierres bok *Gröna nyheter: Miljöjournalistiken i televisionens nyhetsändringar 1961-1994* med hjälp av tre olika perspektiv. Det första perspektivet fokuserar på den redaktionella organisation som journalistiken produceras inom. Det menas med att miljöjournalistiken ses som en typ av fackjournalistik. Det som produceras av specialjournalister på en allmän nyhetsredaktion eller av journalister som arbetar med speciella program/programserier och är specialiserade på miljöfrågor bildar då miljöjournalistik. Det andra perspektivet för att reda ut vad miljöjournalistik är handlar om journalistikens uttrycksformer och hur den blir en genre. Miljöjournalistiken blir, enligt det andra perspektivet, först en egen genre efter att den utvecklats en specifik dramaturgi, särskilda tematiseringar och speciella berättelseformer. Journalisten spelar här en stor roll. Det krävs att miljöjournalistiken blir en genre ifall den utövas av en miljöjournalist. Journalistens roll när det kommer till miljöfrågor är i detta fallet karaktäristiskt då denne ska företräda miljön och miljöintressena (Djerf-Pierre, 1996, ss. 23-26). Det tredje perspektivet som tas upp i Djerf-Pierres bok (ibid.) är att begreppet miljöjournalistik definieras utifrån de journalistiska texternas innehållsmässiga eller substantiella egenskaper. Det första exemplet förklaras väldigt konkret:

Det finns journalistik och det finns miljöfrågor och när journalistiken behandlar miljöfrågorna resulterar detta i miljöjournalistik.

Den mer utvecklade varianten av det tredje perspektivet är att miljöjournalistiken definieras av dess miljödiskurs. Med det menas att det inte räcker att bevaka

ämnesområden som luftföroreningar eller fabriksutsläpp, utan för att kalla journalistiken för miljöjournalistik måste en särskild problemsyn vad gäller miljöförhållandena komma till uttryck i nyhetsjournalistiken (ibid).

Ett hot mot journalistiken i allmänhet och miljöjournalistiken i synnerhet är det som tas upp i kapitlet *Miljöjournalistik i Handbok i journalistikforskning* (Djerf-Pierre & Olausson, 2015, s. 256) gällande begreppet snuttifiering. I kontexten miljöjournalistik förklaras detta begrepp med att miljöproblemen ställer höga krav på kommunikationen mellan samhällets institutioner, där medier spelar en stor roll. Klimatförändringarna kan vara svåra att begripa hos gemene man eftersom de inte går att erfara med hjälp av enbart egna mänskliga sinnen, utan det blir först ett problem när vetenskapen konstaterar det. Här spelar nyhetsjournalistiken en stor roll eftersom det är via den som miljöproblemen uppfattas och därmed hanteras. Här blir det dock problematiskt eftersom de försämrade ekonomiska villkoren hos olika redaktioner kan innebära nedskärning av specialistkompetens. Då tvingas allmänreportrar, med allt mindre generösa deadlines, täcka allt fler områden, vilket resulterar i snuttifiering (ibid.).

En central teori vi kommer tillämpa är den om så kallade claim-makers, som utgår från en socialkonstruktivistisk grundsyn. I grunden innebär det att ett problem i samhället inte blir ett problem förrän det erkänns som ett sådant i den samhälleliga diskussionen (Hansen, 2010, s. 35). Ett exempel på det här inom miljöjournalistiken är att klimatförändringar enbart tas upp på agendan på grund av kontextuella faktorer. I teorin om "claim-makers" innebär det olika forskare, politiker eller aktivister som propagerar för sin åsikt och syn i frågan (Ungar, 2014 refererad i Djerf-Pierre & Olausson, 2015, s. 251). Teorin om claim-makers blir relevant i vår studie eftersom den ger oss ett sätt att förhålla oss till artiklarna som kommer analyseras. Vi kommer med hjälp av vår innehållsanalys definiera olika claim-makers som gestaltas i de olika tidningarna. Den här teorin ger en grund som går ihop med tidigare nämnda teorier om gestaltning där vi kommer undersöka hur artiklarna gestaltas. När det speciellt kommer till sakgestaltningar, så kallade issue frames som fokuserar på gestaltningar av opinionsbildning av politiker, partier och intresseorganisationer gör detta den journalistiska gestaltningen till en sorts ideologisk kamp. Den handlar inte enbart om ett problems omfattning utan även om vilka eller vad som bär ansvaret, vem som påverkas och hur problemet ska lösas (Pan & Kosicki, 2003 refererad i Shehata, 2012, s. 329).

Teorin om claim-makers blir även relevant för alla artiklar som kommer analyseras eftersom en nyhetsartikel inte sällan innehåller en intervjuperson. Det blir då viktigt för oss att se vem det är som säger vad, och på så sätt kunna få en uppfattning av hur de olika tidningarna valde att vinkla sommartorkan 2018.

En ytterligare teori om miljöjournalistik är att den i svensk kontext ständigt haft en tendens att domesticera en global händelse till ett nationellt plan. Vilket i sin tur gör att ett eventuellt ansvarsutkrävande ställs till svenska politiker, oavsett huruvida de har ett särskilt stort ansvar i klimatförändringar som ett globalt problem. Å andra sidan finns ett ännu smalare narrativ av individer som försöker ta sitt ansvar i klimatfrågan genom olika individuella val och lösningar (Berglez et al., 2009 refererad i Djerf-Pierre & Olausson, 2015, s. 255). Detta blir intressant för oss då det kan ge möjliga frames, hur journalistik gestaltar det globala problemet till en smalare nivå och publik.

Samtidigt kan man se kutymen att sätta det egna landet i centrum som en naturlig funktion av riksmedier. Medier som till exempel *Aftonbladet* och *Dagens Nyheter* växte fram i symbios med den svenska nationalstaten. Det primära för riksmedier är att fokusera på den nationella politiken, medborgarna och det egna samhällets elit samt att reproducera en nationell identitet (Andersson, 1991 & Rantanen, 2009, refererad i Berglez, 2015, s.471). Men som Djerf-Pierre och Olausson skriver är det trots allt ett globalt problem, vilket gör att det kan finnas ett behov av att nationella medier kan dra sommarens torka till ett globalt plan. Men det återstår att se huruvida svenska medier faktiskt gjorde det, vilket vi tänker att vår metod och analys utifrån dessa teorier ska undersöka.

5.3 Krisrapportering

Medier spelar en stor roll när det kommer till att nå ut med information till allmänheten när krisen råder. Förutom en omfattande bevakning av händelsen i stort är det även medborgarnas viktigaste informationskanal från myndigheter och andra organisationer som hanterar krisen (Falkheimer, Heide & Larsson, 2009, ss. 101-111). En av mediernas huvudsakliga uppgifter är att kritiskt granska olika skeenden i samhället. Men när det kommer till just krisrapportering konstateras det att det sällan hålls en kritisk inställning till myndigheter, såvida de inte upptäcker tydligt felaktiga ageranden från dem (ibid.). Ett exempel som tas upp i boken *Kriskommunikation* (ibid.) var under Tsunamikatastrofen 2004-2005, där medier, i stor utsträckning, visade sig ge samma beskrivning av krisen och krisarbetet som de ansvariga offentliga organen.

Rapporteringen av kriser har även blivit allt snabbare. Etermedier har alltid legat i framkant när det kommer till att vara snabba med att få ut nyheter, och i och med att många tidningar nu har tillgång till webbpublicering gör att även de kan rapportera om en krispräglad händelse inom bara några ögonblick (ibid).

5.4 Lokaljournalistik och riksjournalistik

Lokaljournalistik är journalistik skriven för lokalinvånare. Den innehåller nyhetstexter som främst berör det lokala bevakningsområdet och kan även ha riksnyheter antingen för att det är relevant eller för att fylla ut papperstidningen.

I dagens Sverige möter lokalpressen ökande utmaningar som minskade upplagor, mindre ekonomiska resurser då annonsintäkterna minskar och så även lokalreportrar på redaktionerna (Nygren, 1999, s. 212). I sin tur leder det här till att de reportrar som arbetar på en lokaltidning idag har allt fler områden att täcka och försöka ha kunskap inom. En skillnad mellan lokaltidningar och större rikstäckande tidningar är att de rikstäckande oftare rapporterar om konflikter och att detta sällan sker inom lokaljournalistiken. Detta menar Gunnar Nygren (1999, s. 31) har att göra med den täta relation som ofta finns mellan journalister och källor på lokal nivå. Relationen mellan dessa beskrivs inte vara lika intensiv hos större tidningar, och därför tenderar de i större utsträckning rapportera om konflikter. Större tidningar har även högre trösklar när det kommer till vad som blir en nyhet eller inte. Att det även finns en mediedramaturgi som man gärna utgår från blir det lätt så att de större tidningarna rapporterar allt mer om konflikter än vad de lokala tidningarna gör (ibid.).

I boken *Kriskommunikation* (Falkheimer, Heide & Larsson, 2009, s. 101-111) beskrivs relationen mellan medier och myndigheter som nära och intensiv i det vardagliga arbetet. Relationen beskrivs som ännu mer intensiv under ett krisläge, speciellt när det kommer till lokal nivå eftersom det är där de flesta krishändelser utspelar sig. Den täta relationen är då mellan lokala/regionala medier och kommuner, landsting och länsstyrelser (ibid.). Men trots den täta relationen har ändå medier och myndigheter egentligen motsatta syften. Myndigheter behöver förstå hela problemet och hantera den faktiska krisen, till skillnad från medier som själva kan välja ut vad de vill rapportera om och eventuellt förenkla informationen för att nå ut till allmänheten (ibid.). Den här teorin blir högst relevant i vår studie eftersom den relation som den pekar på mellan

medier och myndigheter påstås intensifieras under en krissituation. Att denna relation skulle vara ännu mer intensifierad på lokal nivå gör teorin ännu mer intressant för oss, då vår studie syftar att jämföra lokalpress och rikspress.

Riksjournalistik eller de nationella medierna är de medier som i dagens Sverige har hela landet som bevakningsområde. De definieras som de stora dagstidningarna och de nationella tv- och radiokanalerna men även en del av de större landsortstidningarna räknas in. Här finns även nyhetsbyråer, som TT och andra nationella nyhetstjänster. I den nationella nyhetsrapporteringen görs rum för stora politiska frågor, brott, olyckor, ekonomi och kultur. Emfas läggs på det nationella perspektivet men en hel del av nyheterna i riksmidier utspelar sig i Stockholm (Hadenius, Weibull, Wadbring, 2008, s. 287).

5.5 Teoretisk sammanfattning

I en grundläggande mening utgår det här arbetet från en socialkonstruktivistisk utgångspunkt. Det är med den ansatsen teorierna och resonemangen i analysen grundas i. Med gestaltningsteorin kommer studien undersöka hur journalistiken gestaltade, tolkade och gav mening till torkan under sommaren 2018. Med hjälp av teorierna om miljöjournalistik är syftet att se hur artiklarna gällande torkan 2018 går att koppla till de teorier vi fått fram och se huruvida de stämmer eller inte stämmer med varandra. Samma gäller med de teorierna om krisrapportering och lokal- kontra riksjournalistik, där vi ämnar att undersöka hur artiklarna går att koppla till dessa teorier. Med utgångspunkt ur detta har vi utformat ett kodschema för att kunna kategorisera de analyserade artiklarna tillsammans med en kvantitativ metod för att sedan besvara våra frågeställningar.

6. Metod och material

6.1 Kvantitativ innehållsanalys

Vårt metodval består av en kvantitativ innehållsanalys. Metoden innebär att forskningsfrågan översätts till variabler, som därefter kan kvantifiera relevanta egenskaper i innehållet (Nilsson, 2010, s. 123). De variabler som vi kategoriserat in i värden är utvalda på ett kvalitativt vis men med en förankring i de teorier som presenterades i teorikapitlet. Detta går även att kalla för operationalisering. Forskningsfrågorna bröts ned till variabler och utifrån valda teorier skapade vi olika

kategorier som sattes in i ett kodschema, som de analyserade artiklarna kategoriserades utifrån. Metoden beskrivs i boken *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad* (Esiasson, Gilljam, Oscarsson, Towns, Wängnerud, 2017, s. 198) och består av två komponenter: innehållsanalys som menas med att man undersöker innehållet i någon form av skriftlig, muntlig eller bildmässig framställning. Kvantitativ menas med att undersökningen baseras på likvärdiga och jämförbara uppgifter med flera analysenheter så att dessa uppgifter kan uttryckas och analyseras med numeriska värden. Den kvantitativa innehållsanalysen är en passande metod ifall man vill tillämpa ett större material tillgängligt för analys (Nilsson, 2010, s. 119). Fördelarna med en kvantitativ innehållsanalys är att det går att mekaniskt räkna en stor mängd material och enkelt föra in detta i ett mätbart material. En nackdel kan vara att ha oklara kvalitativa bedömningsgrunder i metoden, till den grad att intersubjektiviteten och därmed forskarens oberoende kan ifrågasättas (Esiasson, Gilljam, Oscarsson, Towns, Wängnerud, 2017, s. 199).

Metoden syftar till att alltid sikta på det generella och se mönster, istället för en enskild kvalitativ metod. Ambitionen är att kunna uttala sig om ett större material oavsett om det är ett totalurval eller om man gjort ett urval i syfte att kunna generalisera resultaten till en större population (Nilsson, 2010, s. 119). Metoden innehåller ett stort fokus på frekvenser och utrymme, alltså hur ofta något förekommer och hur mycket plats det får. I den kvantitativa analysen operationaliserade vi vår frågeställning till ett kodschema med variabler som vi skapade utifrån att besvara frågeställningarna. Kodschemats variabler är skapade ur de teorier vi tagit upp tidigare. Detta var för att sedan kunna knyta an vår analys och vårt resultat av den kvantitativa delen till de valda teorierna.

6.2 Variabler och kodschema

Här nedan presenteras variablerna och dess kategorier som bildar vårt kodschema. Variablerna är hämtade ur de teorier som vi tidigare nämnt.

V1. Genre: Vad för typ av textgenre artikeln kunde kategoriseras som.

- Nyhetsartikel
- Reportage
- Debattartikel
- Notis
- Ledare

V2. Huvudaktör: Huvudaktören är den som nämns eller citeras mest i texten. Om två aktörer nämns eller citeras lika många gånger i texten blir huvudaktören den som först nämns/citeras. I debatt och ledarartiklar räknas skribenten som en aktör. NGO (Non-governmental organization) står för icke-statliga organisationer och deras medlemmar.

- Politiker
- NGO's
- Företagsrepresentant
- Forskare
- Mediearbetare
- Myndighetspersonal
- Privatpersoner
- Övriga

V3. Huvudkonsekvens:

Vad är problemets konsekvens? Den konsekvens som nämns flest antal gånger i texten. Om två konsekvenser anges lika mycket blir huvudkonsekvens den som anges först.

- Ekonomi
- Miljö
- Hälsa
- Övrigt

V4. Klimatförändring som gestaltning:

Ifall det någonstans i de utvalda artiklarna kopplar samman torkan 2018 och klimatförändringar.

Ja:

Nej:

V5. Claim maker:

Den aktör i texten som uttalar sig kring torkan 2018 och klimatförändringar och dess vara eller icke-vara.

- Forskare
- Politiker
- Aktivister
- Övriga

V6. Konflikt:

Ifall texten innehåller någon form av meningsskiljaktigheter eller konflikt mellan olika aktörer i texten.

Ja:

Nej:

De artiklar som hade klimatförändring som gestaltning kopplad till torkan (variabel fyra) gick därefter att kategorisera i variabel fem (claim maker) eftersom den kategoriserade vilken aktör som uttalade sig kring torkan i samband med klimatförändringar.

6.3 Material

När vi utförde den kvantitativa innehållsanalysen var vi tvungna att avgränsa oss i valet av artiklar. För att kunna täcka begreppet lokalpress valde vi därför att använda oss av tidningen *Barometern* och för rikspress valde vi att analysera tidningen *Aftonbladet*. Vi valde dessa tidningar eftersom vi sedan tidigare känt till att båda rapporterade om torkan 2018 och för att vi anser att de representerar sin roll som lokal- och rikspress väl.

Anledningen till varför vi valde att jämföra två olika sorters tidningar (lokal- kontra rikspress) var för att vi ville undersöka ifall det fanns några utmärkande likheter eller skillnader i tidningarnas sätt att rapportera om en sådan nationellt långtgående kris som torkan. Vi valde att enbart undersöka tidningarnas tryckta upplagor eftersom vår kvantitativa innehållsanalys blev mer konsekvent och jämförbar genom att ställa tidningarna mot varandra efteråt på det sättet. Med hela och tryckta upplagor från respektive tidning underlättades det kvantitativa arbetet eftersom vi då kunde sortera resultat från varje upplaga.

Vi använde enbart tryckt press med tanke på tidsrymden för uppsatsen, eftersom det är ett medieformat vi fann enkelt att systematisera och analysera. Att analysera både all tryckt press och webbartiklar under den valda perioden hade krävt mer tid åt det kvantitativa arbetet och på så sätt kanske drabbat följande delar av uppsatsen.

För att komma åt artiklarna tog vi hjälp av artikeldatabasen Retriever. Vi sökte på respektive tidning och under de aktuella datum som vi valt att undersöka. Vi har analyserat våra artiklar genom att ta fram datumets hela tidningsupplaga på våra datorer

för respektive tidning och gått igenom artikel för artikel för att komma åt ett så brett material som möjligt. För att en artikel skulle hamna i vårt urval och sedan kategoriseras utifrån vårt kodschema skulle texten innehålla en beskrivning av ordet "torra" eller på något sätt innehålla en beskrivning av att det är torrt utomhus i Sverige, antingen genom citat eller någonstans i texten skrivet av artikelförfattaren.

Aftonbladet, som grundades 1830 är idag en av landets största kvällstidningar och har en oberoende socialdemokratisk ledarsida. *Barometern*, är Smålands största tidning och har sitt primära bevakningsområde i Kalmar län. Tidningen grundades 1841, har en moderat ledarsida och utkommer varje morgon förutom på söndagar.

Eftersom metoden undersökte gestaltningen av sommarens torra valde vi att ta två veckor per månad under sommaren, det vill säga juni, juli och augusti. Viktigt att tillägga är att vi valde att analysera hela veckor från *Aftonbladet*, alltså alla sju dagar. *Barometern* har dock ingen söndagsupplaga, så därför valde vi att ta måndagen som kom efter samma söndag för *Aftonbladet* för att få lika stort material för båda tidningarna. I ett fall hade *Barometern* heller ingen lördagsupplaga på grund av Midsommarafton, då valde vi att även ta med följande tisdag veckan därpå. De analyserade datumen för respektive tidning var därför:

Barometern:

juni: 4-11 (ej 10) och 18-26 (ej 23 eller 24),
juli: 2-9 (ej 8) och 16-23 (ej 22)
augusti: 6-13 (ej 12) och 20-27 augusti (ej 26).

Aftonbladet:

juni: 4-10 och 18-24
juli: 2-8 och 16-22
augusti: 6-12 och 20-26.

Vi valde att använda oss av den första hela veckan i varje månad och den näst sista veckan av varje månad. Totalt blev det 42 upplagor från respektive tidning. Anledningen till varför veckorna var en bit från varandra inom månaderna var för att de inte skulle krocka med varandra de gånger som vi analyserade *Barometerns* upplagor, då vi använde oss av följande måndag veckan efter på grund av deras icke-existerande söndagsupplaga. Detta gjorde vi för att få ett så representativt urval som möjligt.

Även om torkan redan började bli ett faktum i slutet av maj ansåg vi att två veckors innehåll från tre olika månader av respektive tidning räckte för att ge en tillräckligt representativ bild. Det skulle kunna ses som sex stickprov från en längre period under sommarens torka.

Angående urvalet har artiklar som endast beskriver sommarens varma väder som exempelvis extremvärmen valts bort. Även om det varma vädret och torkan hänger ihop valde vi att göra detta urval för att direkt kunna hänvisa till och kategorisera artiklar om torkan när den benämns konkret, istället för att behöva göra enskilda och mer relativa bedömningar ifall en artikel kan räknas med i materialet.

6.4 Reliabilitet och validitet

Vi har genomfört den kvantitativa innehållsanalysen genom att dela upp arbetet där vi analyserade var sin tidning. Under arbetets gång satt vi mestadels fysiskt bredvid varandra och kunde diskutera ifall något problem uppstod. De gånger vi befann oss ifrån varandra hade vi kontinuerlig telefonkontakt ifall frågor uppstod även där. En fördel med att vi var två som genomförde analysen var att vi kunde välja ett större urval och dela upp arbetet, samtidigt som vi även hade tid till att testa kodschemat och variablerna. Genomgående under metoddelen har vi utgått från de teorier vi tidigare nämnt under teorikapitlet.

Detta test utfördes genom att en vecka i varje månad undersöktes och kategoriserades. Efter det här kunde vi ha en konstruktiv diskussion om vad för problem som uppstått men även gå igenom grundläggande tolkningsfrågor för variablerna. Exempelvis kunde detta vara ifall meteorologer på privata företag skulle räknas som företagsrepresentanter eller i övrigt-kategorin, vilket vi kom överens att räkna in som den senare kategorin. Dessutom gav detta test en sorts försmak på hur väl variablerna kunde kategorisera in artiklar i från båda tidningarna. En nackdel med att vi var två som genomförde metoden kan ha varit att vi delade upp oss med varsin tidning och på så sätt skulle vi kunna ha haft olika tolkningsramar för de olika tidningarna. Men som tidigare nämnt försökte vi hålla kontinuerlig kontakt med varandra för att det inte skulle uppstå några tolkningsskillnader. Vi anser att denna uppsats håller en hög grad av validitet eftersom den metod vi använde oss av under urvalet av material samt kategoriseringen i alla

variabler är konsekvent. Resultatet av metoden bör på så sätt bli detsamma ifall någon annan skulle genomföra samma undersökning med samma metod.

Vi ansåg att vi under den här uppsatsen inte behövde göra några forskningsetiska överväganden. Detta var eftersom det inte fanns något intressant med att nämna enskilda journalister, intervjuade eller andra privatpersoner som kunde ha något med uppsatsen att göra. Med tanke på att metoden var kvantitativ var det inte heller de individuella narrativen eller namnen som var intressanta.

6.5 Metodkritik

Anledningen till att vi enbart valde med artiklar som bokstavligen innehöll beskrivningen av torkan eller att det var torrt utomhus var just för att kunna täcka begreppet fullt ut utan att missa någon artikel eller råka få med någon irrelevant. Den här metoden gjorde då att många artiklar gällande skogsbränderna och de äldres situation under sommaren inte togs med, utan enbart de artiklar med en konkret beskrivning av att det var torrt. I första hand kan det ha varit en idé att ha ett något mer generöst urval. Om vi hade tagit med alla artiklar relaterade till observationer om extremväder och extremvärme som det skrevs om i båda tidningarna. Problemet här hade dock varit att vi hamnat i en position där flertalet artiklar hade behövts tolkats och det i sig hade kunnat ge upphov till ett snedvridet urval. Vi har även valt att ha med två veckor från varje månad under sommaren (juni, juli och augusti). Detta täcker inte exakt hela sommaren, men vi ansåg att det urvalet var tillräckligt stort för att kunna täcka perioden ändå.

Anledningen till urvalet på två veckor per månad var också för att inte ha ett för stort och tidskrävande material, med tanke på tidsramen för denna uppsats. Det går även att vara kritisk till vår metod när det kommer till hur vi nådde vårt urval. Att vi tog fram varje upplaga och på så sätt tog fram artiklar gällande torkan krävde att vi var tvungna att göra en sorts egen kvalitativ bedömning kring materialets urval, som att endast ta med artiklar som direkt beskriver torkan i samma ordalag. Att däremot använda databasen Retriever med olika sökord för att nå ett urval skulle kunna ha gett ett mer konkret urval, men vi ansåg att vår metod var den bäst lämpade för att nå så många artiklar relaterade till torkan som möjligt.

Vi valde att enbart använda oss av en tidning från respektive genre, Aftonbladet som rikspress och Barometern som lokalpress. Detta tillämpade vi med fördel för att kunna ställa bredare resultat från båda tidningarna mot varandra, då vi sedan innan visste att båda tidningarna rapporterade om torkan under sommaren 2018. Vi är medvetna om att för att kunna dra större och mer generella slutsatser kring skillnader och likheter mellan riks- och lokalpressens rapportering av fenomenet under sommaren hade vi möjligtvis behövt använda oss av fler tidningar från respektive genre. Vi ansåg dock att en tidning från varje genre skulle ge oss ett brett material som kunde ge tydliga analysresultat.

7. Resultat

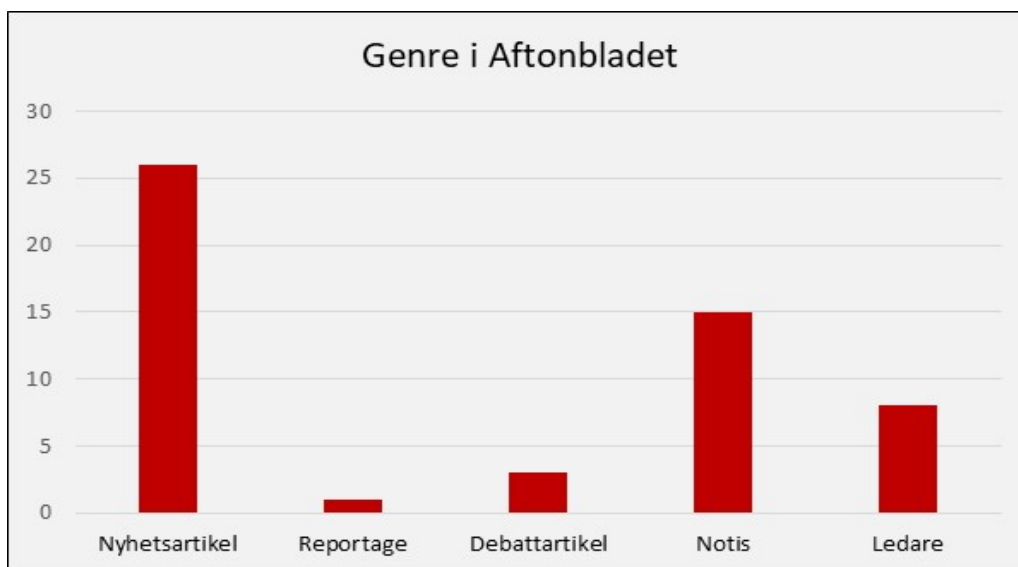
Här nedan kommer resultaten från kodschemat att presenteras genom grafer. Notera att antal alltid redovisas på y-axeln och kategorierna på x-axeln.

Det totala urvalet resulterade i 53 artiklar av *Aftonbladet* respektive 55 av *Barometern*. Som det redovisas nedan var det i början få artiklar om sommarens torka. Under juli rapporterades det som mest om torkan och i augusti blev det färre än månaden innan.

	Juni	Juli	Augusti	Totalt
Aftonbladet	3	30	20	53
Barometern	4	37	14	55

Figur 1. Totalt antal artiklar om torkan 2018 i *Aftonbladet* och *Barometern*.

7.1 Genre

Figur 2.1 Genre i *Aftonbladet*

n = 53.

De gånger det skrevs om torkan 2018 i *Aftonbladet* kategoriserades i genren nyhetsartikel flest gånger och motsvarar 49 procent. Genren notis blev näst störst i *Aftonbladet* och hamnade på 28 procent.

Antalet genrer i procent:

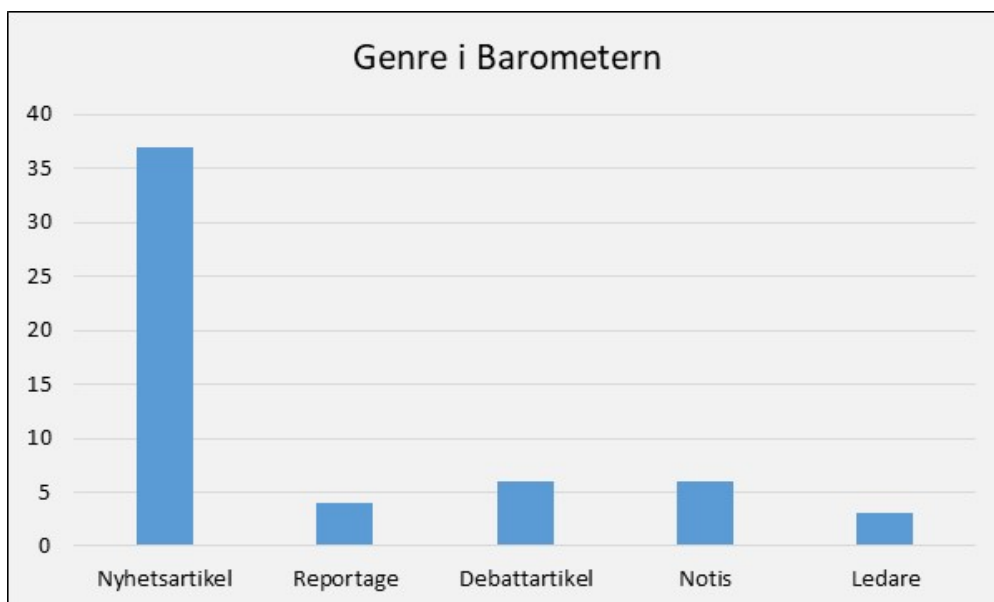
Nyhetsartikel: 49 %

Notis: 28 %

Ledare: 15 %

Debattartikel: 6 %

Reportage: 2 %

Figur 2.2 Genre i *Barometern*.

n = 55.

I *Barometern* hamnade 65 procent av artiklarna om torkan under kategorin nyhetsartikel. Den här kategorin blev den största i båda tidningarna, men antalet notiser i *Barometern* var mindre än hälften så många som i *Aftonbladet* sett till procent. Båda kategorierna notis och debattartikel hamnade på elva procent.

Antalet genrer i procent:

Nyhetsartikel: 65 %

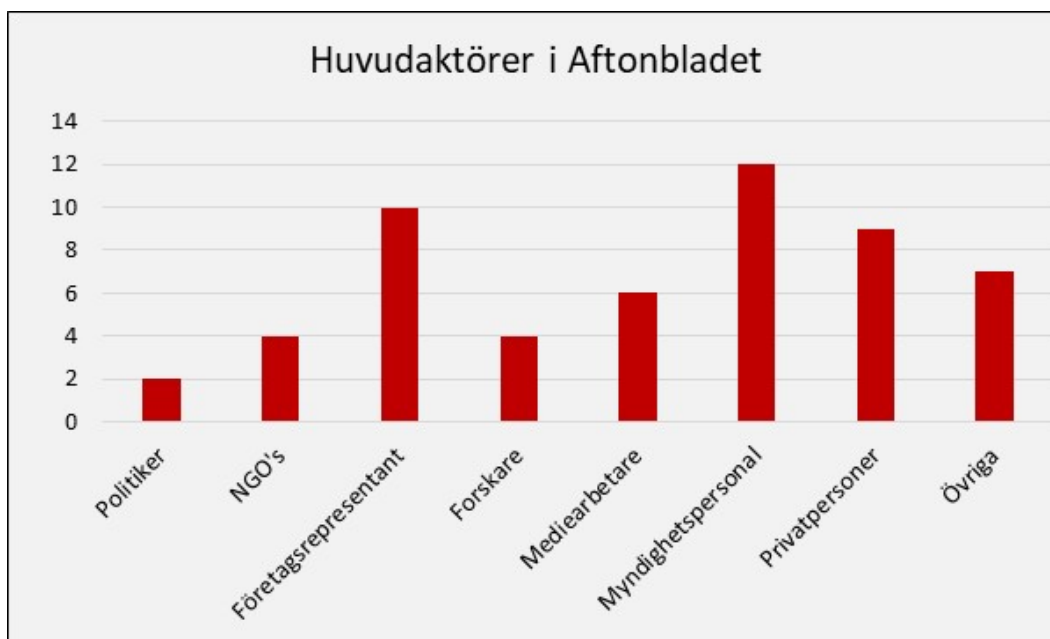
Debattartikel: 11 %

Notis: 11 %

Reportage: 7 %

Ledare: 5 %

7.2 Huvudaktör

Figur 3.1 Huvudaktörer i *Aftonbladet*.

n = 53.

Den huvudaktör som förekom flest gånger i *Aftonbladet* var någon form av myndighetspersonal och hamnade på 22 procent. Tätt efter hamnade företagsrepresentant och privatpersoner på 19 respektive 17 procent. Den fjärde mest förekommande kategorin blev övriga, där bland annat meteorologer på väderprognosföretaget Foreca och andra aktörer som inte gick att direkt kategorisera in i någon annan kategori hamnade.

Huvudaktör i procent:

Myndighetspersonal: 22 %

Företagsrepresentant: 19 %

Privatpersoner: 17 %

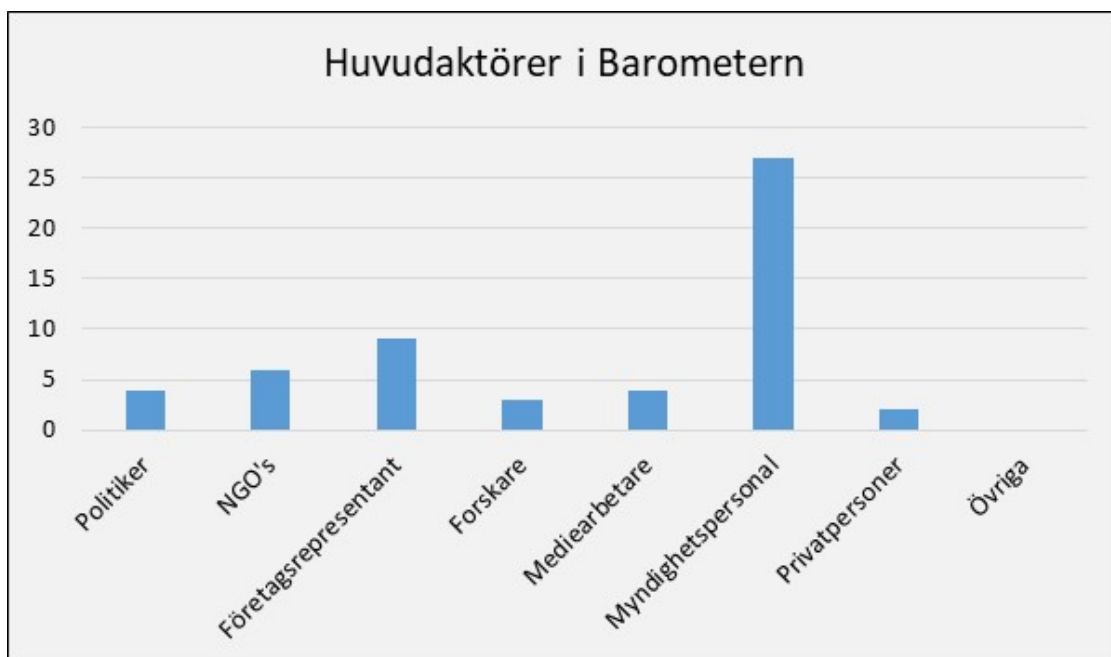
Övriga: 13 %

Mediearbetare: 11 %

NGO's: 7 %

Forskare: 7 %

Politiker: 4 %

Figur 3.2 Huvudaktör i *Barometern*.

n = 55.

Barometern hade, precis som *Aftonbladet*, oftast myndighetspersonal som huvudaktör i texter skrivna om torkan 2018. I *Barometern* förekom någon person från en myndighet i 49 procent av fallen som huvudaktör. Efter det hamnade företagsrepresentant på 16 procent och blev den kategorin som kom att kategoriseras näst flest gånger.

En tydlig skillnad mellan de olika tidningarna som går att se med hjälp av diagrammen är att myndighetspersonal agerade huvudaktör fler gånger i *Barometern*. Den kategorin var mer tydligt "dominerande" bland de andra kategorierna i *Barometern* jämfört med *Aftonbladet*, som hade mer utspridda huvudaktörer.

Huvudaktör i procent:

Myndighetspersonal: 49 %

Företagsrepresentant: 16 %

NGO's: 11 %

Politiker: 7 %

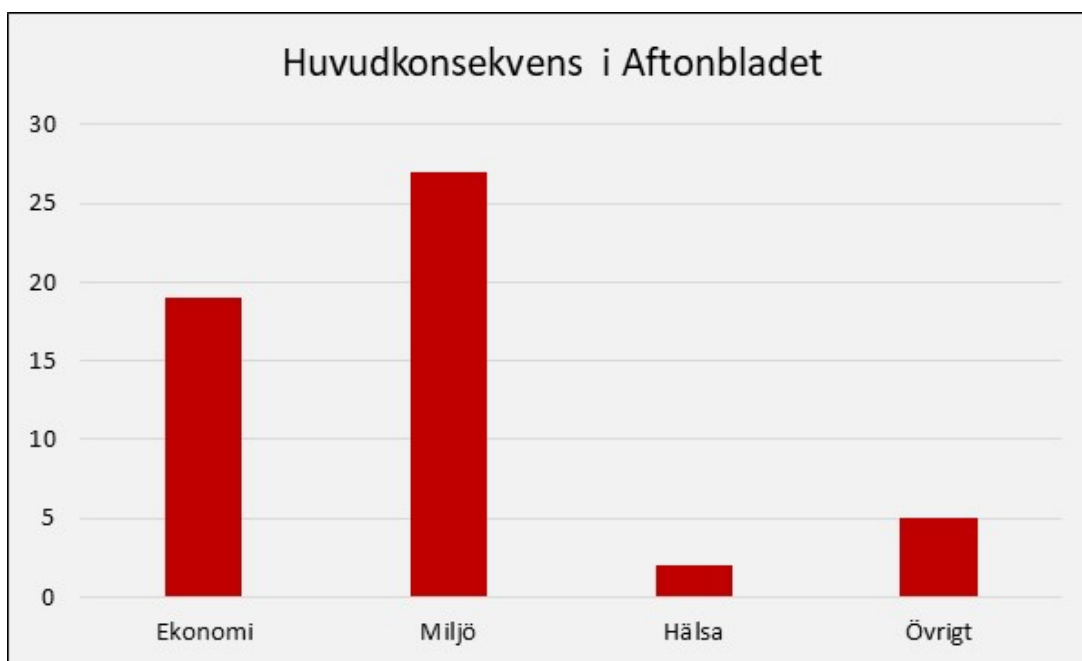
Mediearbetare: 7 %

Forskare: 5 %

Privatpersoner: 4 %

Övriga: 0 %

7.3 Huvudkonsekvens

Figur 4.1 Huvudkonsekvenser i *Aftonbladet*.

n = 53.

I *Aftonbladet* gestaltades konsekvenser för miljön vid flest tillfällen, efter det kom ekonomiska konsekvenser. Totalt sett täckte dessa två kategorier 87 procent av fallen. Kategorierna övrigt och hälsa hamnade tsammanlagt totalt på elva procent.

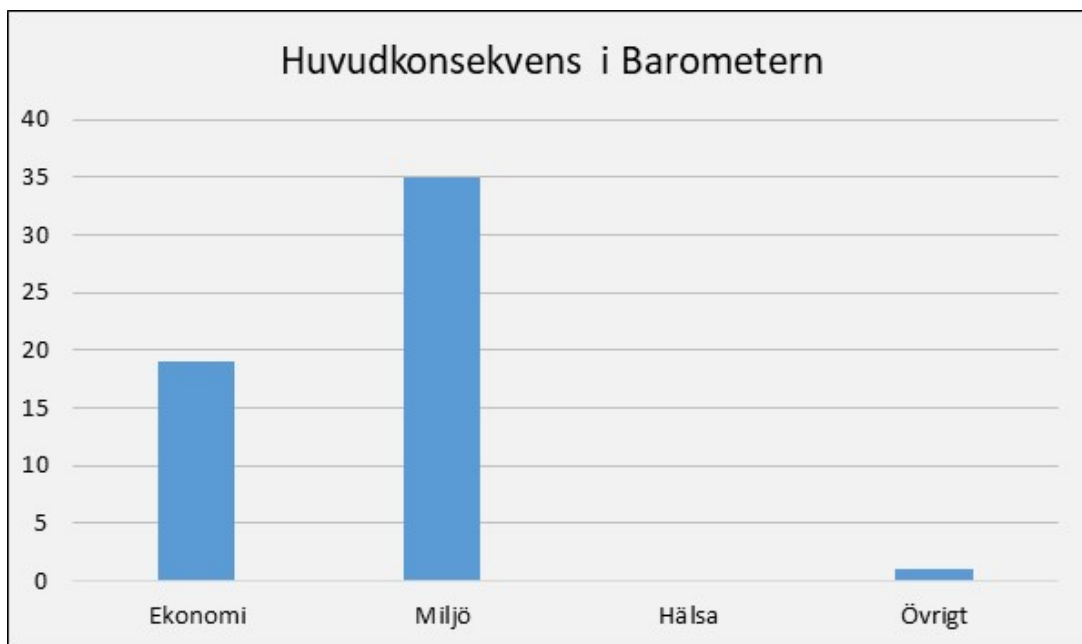
Huvudkonsekvens i procent:

Miljö: 51 %

Ekonomi: 36 %

Övrigt: 9 %

Hälsa: 2 %

Figur 4.2 Huvudkonsekvenser i *Barometern*.

n = 55.

Även i *Barometern* var miljö den mest frekventa konsekvensen, med 64 procent av artiklarna under metodens tidsram. Sedan var ekonomiska konsekvenser huvudfokuset med 35 procent av artiklarna.

Huvudkonsekvens i procent:

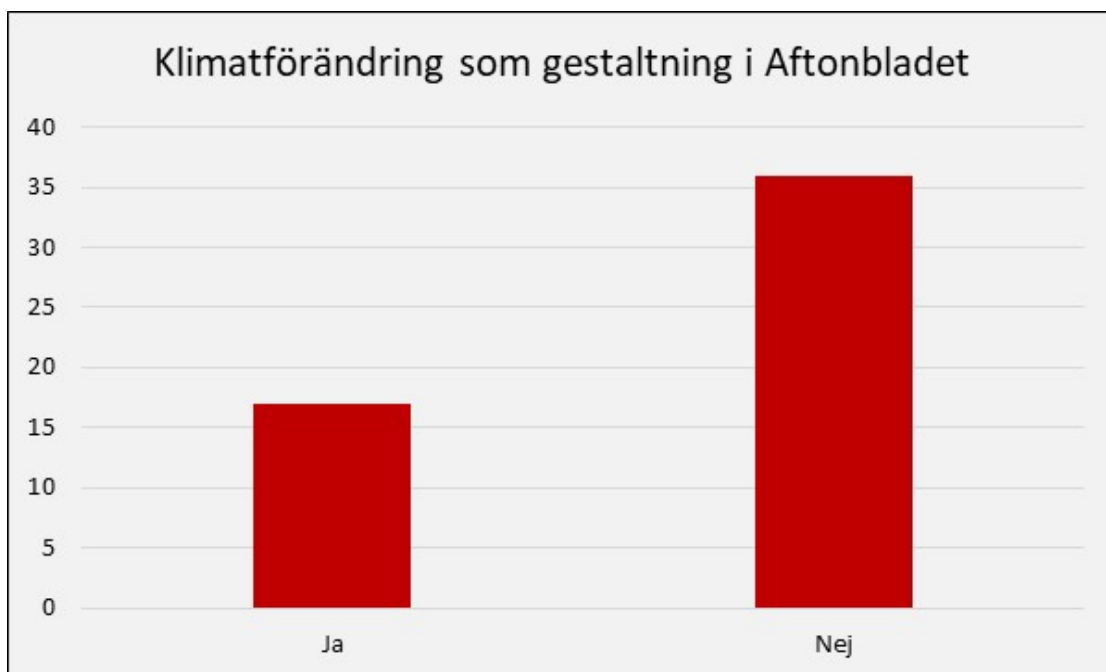
Miljö: 64 %

Ekonomi: 35 %

Övrigt: 2 %

Hälsa: 0 %

7.4 Klimatförändring som gestaltning

Figur 5.1 Klimatförändring som gestaltning i *Aftonbladet*.

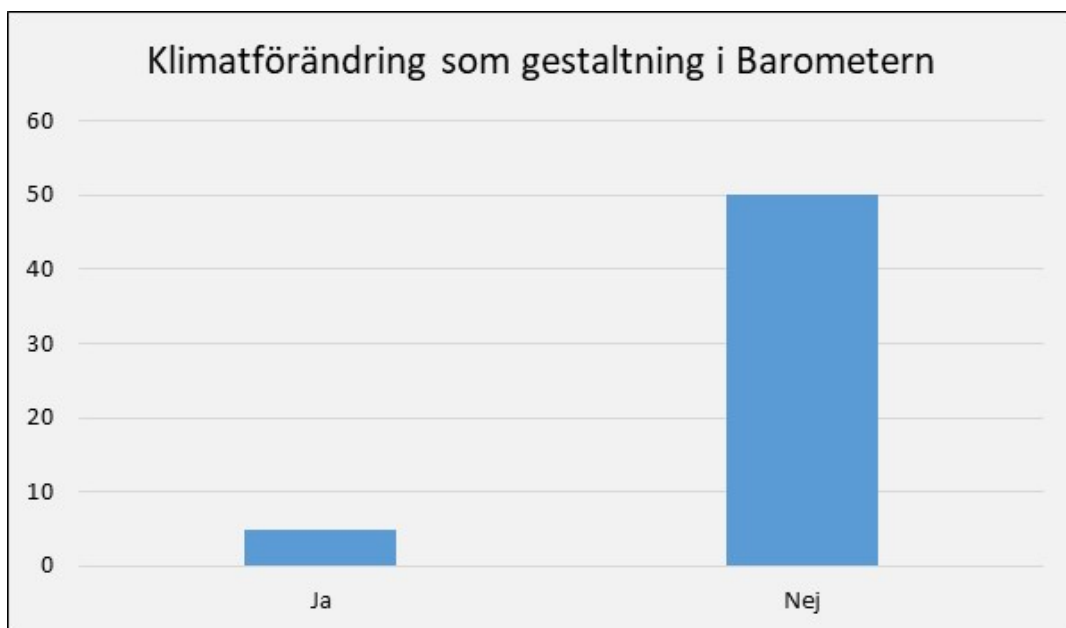
n = 53.

Vid de tillfällen som torkan 2018 kopplades ihop med klimatförändringar i artiklar från *Aftonbladet* motsvarade 32 procent. I 68 procent av fallen nämndes texter gällande torkan inte tillsammans med klimatförändringar.

Klimatförändring som gestaltning i procent:

Nej: 68 %

Ja: 32 %

Figur 5.2 Klimatförändring som gestaltning i *Barometern*.

n = 55.

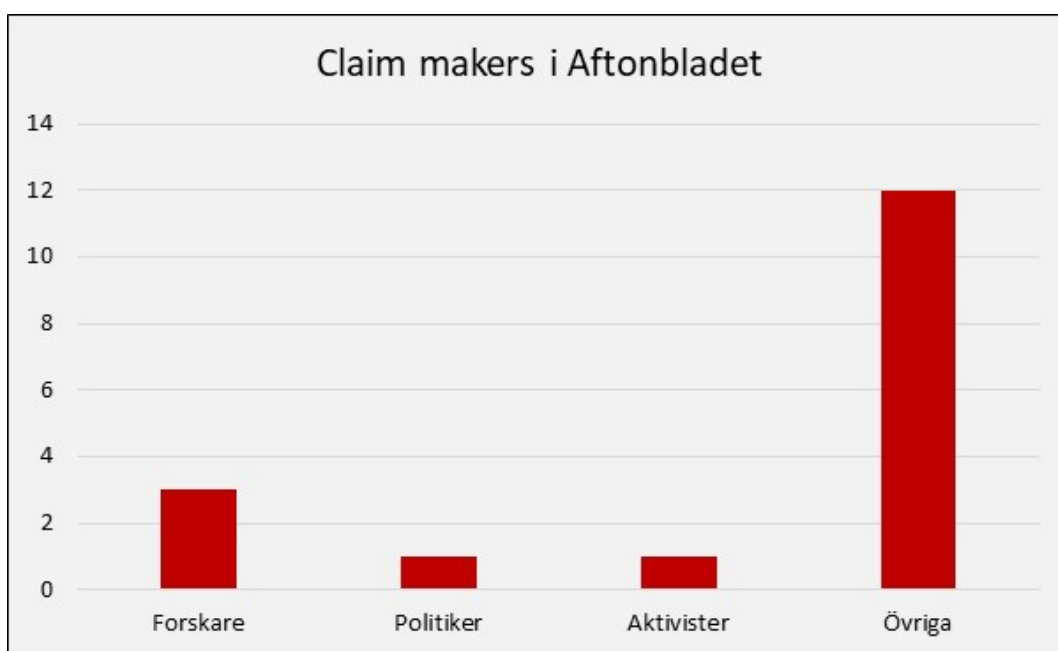
Barometern gestaltade klimatförändringar som en orsak till torkan i totalt fem artiklar, vilket motsvarar 10 procent. Motsvarande blir det då 90 procent av *Barometers* artiklar som inte kopplade ihop torkan 2018 med klimatförändringar. Diagrammen visar att *Aftonbladet* hade en tendens att oftare nämna torkan 2018 i kontext med klimatförändringar än *Barometern*.

Klimatförändring som gestaltning i procent:

Nej: 90 %

Ja: 10 %

7.5 Claim makers

Figur 6.1 Claim makers i *Aftonbladet*.

n = 17.

Diagrammet visar på vilka källor eller aktörer som i citat eller skrift kopplade samman sommarens torka med klimatförändringarna. I *Aftonbladet* var den största kategorin övrigt (70 procent), där en majoritet av dem var journalister som arbetar eller arbetade på redaktionen. Dessa claims eller belägg och påståenden kring torkans koppling till klimatförändringarna hittades i framförallt ledarartiklar. Efter det hade forskare rollen som claim makers i 18 procent av artiklarna.

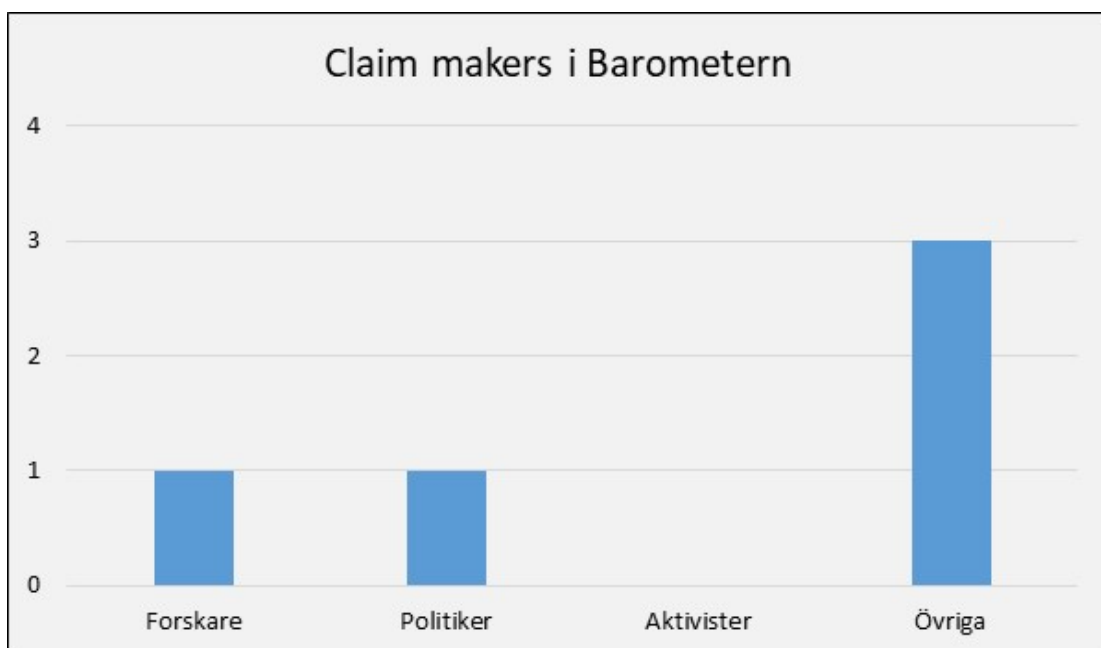
Claim makers i procent:

Övriga: 70 %

Forskare: 18 %

Politiker: 6 %

Aktivister: 6 %

Figur 6.2 Claim makers i *Barometern*.

n = 5.

I *Barometern* var kategorin av claim makers lik *Aftonbladet* till den grad att kategorin övriga representerades flest gånger (60 procent). Inom kategorin övriga hamnade journalister eller mediefolk som uttryckte sig kring torkan i samband med klimatförändringar.

Claim makers i procent:

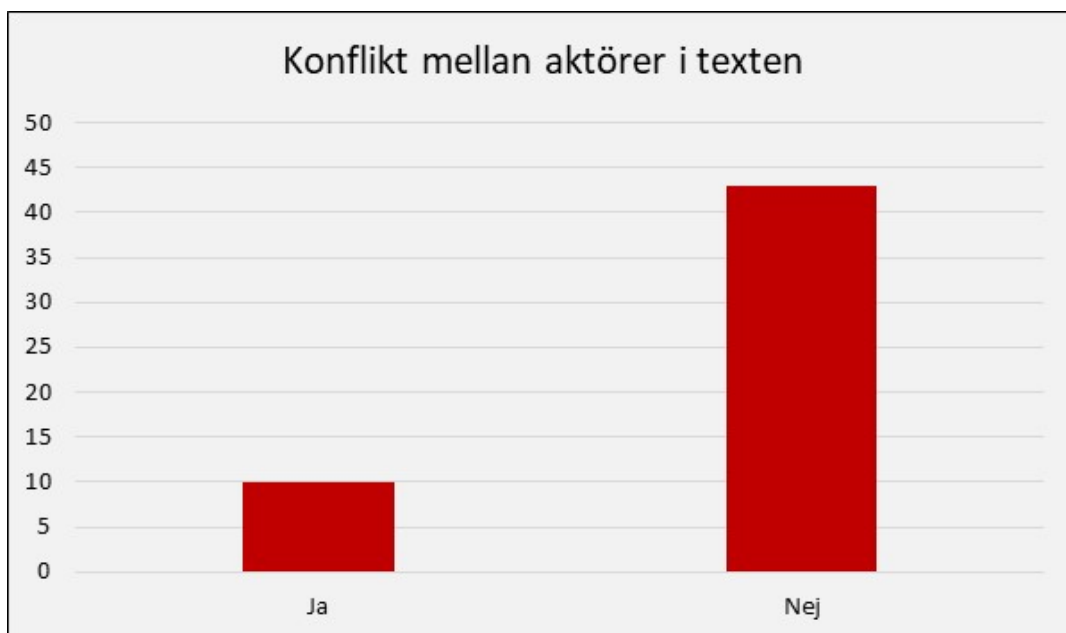
Övriga: 60 %

Politiker: 20 %

Forskare: 20 %

Aktivister: 0 %

7.6 Konflikt

Figur 7.1 Konflikter mellan aktörer i *Aftonbladet*.

n = 53.

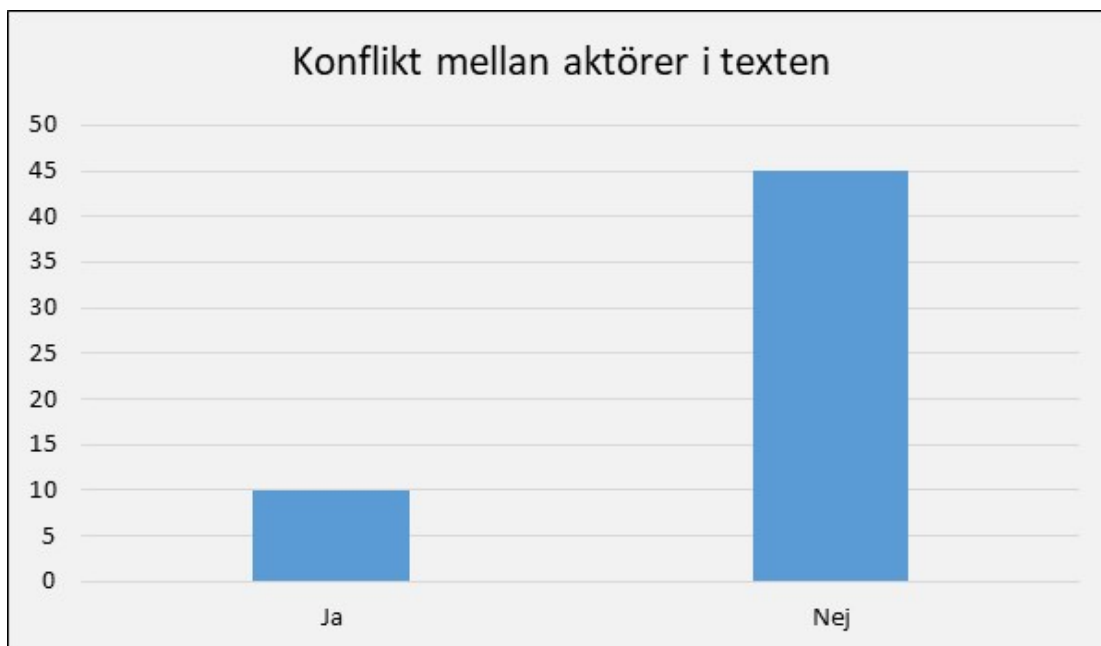
I *Aftonbladets* artiklar förekom det i 18 procent av artiklarna ett innehåll som speglade någon form av konflikt eller meningsskiljaktighet mellan aktörer i texterna.

Motsvarande blev det 81 procent av artiklarna då en text inte speglade någon form av konflikt.

Konflikt mellan aktörer i procent:

Nej: 81 %

Ja: 19 %

Figur 7.2 Konflikter mellan aktörer i *Barometern*.

n = 55.

I *Barometern* existerade en konflikt mellan textens aktörer i 18 procent av artiklarna medan det inte beskrevs i 82 procent. Båda tidningarna hade liknande statistik under den här variabeln. Texter om torkan 2018 innehöll sällan en konflikt mellan aktörer i både *Aftonbladet* och *Barometern*.

Konflikter mellan aktörer i procent:

Nej: 82 %

Ja: 18 %

8. Analys

I följande kapitel kommer vi presentera resultaten från vår kvantitativa innehållsanalys och anknyta dem till våra valda teorier. Analysen kommer delas upp tematiskt och redogöras variabel för variabel i samma ordning som kodschemat.

Det finns journalistik och det finns miljöfrågor och när journalistiken behandlar miljöfrågor resulterar detta i miljöjournalistik.

Det skriver Monica Djerf-Pierre angående om mötet mellan miljöfrågor och journalistik i *Gröna nyheter - miljöjournalistiken i televisionens nyhetssändningar 1961-1994* (1996, s. 23-26). Rent övergripande och initialt kan det beskriva både de nationella och lokala mediernas arbetsgång kring sommarens torka. I juni finns redan illavarslande artiklar men de var få, i juli gestaltas det som en kris som sedan mynnar ut i en diskussion i augusti om torkans konsekvenser och anledningar till dess uppkomst. Totalt har *Aftonbladet* 53 artiklar om torkan 2018 och *Barometern* 55. Ifall man ser till teorin om snuttifiering (Djerf-Pierre & Olausson, 2015, s. 256) där de nämner att redaktioner allt oftare skär ner på journalister med specialkompetens skulle man i detta fall kunna tänka sig att det totala antalet artiklar för båda tidningarna hade blivit fler ifall vår undersökning skett under förra seklet.

Gemensamt för de båda tidningarna är att genren nyhetsartiklar är den främst förekommande genren. Men till skillnad från *Barometern* tar *Aftonbladets* ledarsida upp ämnet sommarens torka och dess eventuella följder samt orsaker mer än *Barometern* under de undersökta veckorna. *Barometern* har däremot både fler reportage och debattartiklar om torkan, vilket åtminstone för reportagens del kan hänvisas till att det är en lokaltidning. Dessutom kan det vara enklare för en lokaltidning att hitta händelser eller fenomen att göra reportage om, med tanke på att närheten och relationen till källor och potentiella källor är större samt mer intensiva (Nygren, 1999, s. 31). Det bör dock nämnas att *Aftonbladet* har reportage om skogsbränderna men de kunde inte kategoriseras in i vår undersökning då de inte uppfyllde våra grundläggande kriterier om att nämna eller koppla till torkan.

Djerf-Pierre (1996, s. 23-26) nämner att miljöjournalistiken som genre dels blir en sådan ifall den sortens journalistik utövas av en miljöjournalist, där journalistens roll i

det sammanhanget blir att företräda miljön och miljöintressena. Detta går att se till resultaten från båda tidningarna i figur 2.1 och 2.2, där det existerar elva åsiktstexter (åtta ledare och tre debattartiklar) i *Aftonbladet* respektive nio åsiktstexter (tre ledare och sex debattartiklar) i *Barometern*. De flesta ledare och debattartiklar skrevs av en journalist/mediearbetare i båda tidningarna, där författaren i majoriteten av fallen tog ställning för miljön och på så vis företrädde miljöns intressen. I detta fallet blir också journalisten en sorts claim-maker, det vill säga någon som propagerar för sina åsikter inom frågan. Vilket till skillnad från exempelvis en klimatforskare, som kan ha adekvat forskning bakom sina påståenden, resulterar i att journalisterna i rollen som claim-makers endast tar en roll som opinionsbildare.

När ett samhälle ställs inför en sådan kris som en torka innebär det ett annat normalläge än vanligt. I detta fallet blir kommunikationen mellan myndigheter och medier grundläggande för att medborgarna ska bli underrättade kring krisens förlopp. I dessa fall tenderar medier att tona ner sitt arbete som kritisk granskare och agerar istället som en slags informationskanal för myndigheterna (Falkheimer, Heide & Larsson, 2009, s. 101-111). Varför det är som så går att spekulera i, men det behöver inte vara ett medvetet val i fråga om mediernas sida. Ifall man ser över myndigheters krishanteringsstrategier är en tydlig del i detta att kunna hantera medier och se till att allt för känslig information inte läcker ut i första hand.

Ser vi över hur många av huvudaktörerna i texterna som är myndigheter är det en överväldigande majoritet i båda valda tidningar men framförallt i *Barometern*. Skillnaden här mellan *Aftonbladet* och *Barometern* är nästintill enorm om man ser över metodens resultat. I *Barometern* agerade myndighetspersonal en form av lägesbeskrivare som ofta blev huvudaktör i *Barometerns* artiklar om torkan då personerna ofta citerades flitigt och beskrev den rådande situationen i länet. Det kunde handla om artiklar om ekonomiskt stöd eller mark till jordbrukare där myndighetspersonal hade huvudrollen, samtidigt som räddningstjänstens personal ofta var huvudaktör i artiklar som handlade om bränder eller brandrisker. Ifall vi kopplar det resultatet med myndighetspersonal som största huvudaktör till en av Monica Djerf-Pierres resultat i boken *Gröna nyheter - miljöjournalistiken i televisionens nyhetsändringar 1961-1994* där hon nämner att miljöjournalistiken blivit mer konsumtionsorienterad och populariserad så går det att se motsägelser. Att myndighetspersonal ofta agerar huvudaktör i artiklar om torkan 2018 tolkas inte i första hand till någon form av populism eller konsumtionsorienterad strategi från tidningarna.

I vår undersökning ser vi ett motsatt resultat när det kommer till huvudaktör, där det mer blir en form av saklig rapportering där tidningarna (främst *Barometern*) har huvudaktörer som oftast innehar någon form av ansvarsposition istället för en populär eller mer säljande karaktär.

Detta kan tänkas ha grund i lokala variationer men mönstret talar ändå för att vid samhällskriser blir myndigheter den primära källan och gestaltad huvudaktör. Samtidigt är anledningen till varför att myndighetspersonal spelade så pass stor roll i *Aftonbladet* främst på grund av deras bevakning av sommarens olika bränder. När ett brandområde blir avspärrat för allmänheten blir myndigheterna på plats oftast den enda källan med information om situationen. I andra artiklar är källorna från de här platserna de evakuerade och återger deras syn på och roll i bränderna, däremot var det mer en slags konsumtionsorienterad vinkel i dessa fall. Egentligen kan detta vara den så kallade *relevansaspekten* som Djerf-Pierre nämner (1996) där det primära syftet kan vara att skapa identifikation hos läsarna, att de ska tänka på och känna hur det kan vara att bli evakuerad från en skogsbrand. Med rubriker som “*Tvingas fly lågorna - fick tio minuter på sig att lämna huset*” (*Aftonbladet*, 18/7/2018) och “*SMHI varnar: Hettan stannar - Det extrema vädret ställer till det för de äldre: Ministern kallar till krismöte*” (*Aftonbladet*, 19/7/2018)” skiftar emellanåt *Aftonbladets* vinkel från att inte bara vara rent händelse- och krisbaserad utan även till att gestalta det mänskliga lidandet. Men i den sistnämnda rubriken märks vilken roll myndighets- och statskällor spelar, här finns både källor i form av SMHI samt i rollen som politiker, äldreminister Anna Lena Hallengren.

Men även företagsrepresentanter spelar en stor roll i att gestaltas som huvudaktör i *Aftonbladets* texter och är även den kategori i *Barometern* som följer efter myndighetspersonal. Dessa företagsrepresentanter är framförallt lantbrukare, vars ekonomiska situation klart försvåras under sommaren. Minskande foderskördar, brist på vatten och ökad nödslakt är tre exempel på ämnen som följer i artiklarna med denna yrkeskår. Detta kan också vara en sorts relevansaspekt, inte bara för lantbrukare utan säkert för flera egenföretagare eller gemene man, där identifikationen ska primärt vara hur det är att få sitt ekonomiska levebröd hotat.

I variabeln huvudkonsekvens visas det att miljön var den kategori i båda tidningarna som oftast gestaltades som drabbad i artiklar gällande torkan 2018. Efter det hamnar ekonomi som den näst största huvudkonsekvensen i båda tidningarna. Detta kan kopplas

till den ekonomiska konsekvensgestaltningen (Shehata, 2015, s. 362) som beskrivs vara central inom rapportering kring politiska reformer, krig, men även naturkatastrofer. Främst gestaltad inom den ekonomiska konsekvensgestaltningen var de konsekvenser som drabbade jordbruket, med jordbrukare som aktörer i form av företagsrepresentanter i texterna. Men det finns även exempel på artiklar om hur maten förutspås bli dyrare under höst och vinter 2018.

Torkan 2018 må möjligtvis inte klassas som en naturkatastrof, men det är en händelse som påverkat naturen i negativ bemärkelse och fått negativa konsekvenser. Under augusti i *Aftonbladet* blir frågan även allt mer politiserad och vinklarna berör bland annat hur samhället förväntas agera i framtiden vid extrema väderförhållanden och hur klimatförändringar ska stoppas. Ett tydligt tecken på sakfrågestaltningar som i fall man ser till teorin (ibid.), är ett resultat på att frågan om torkan och dess konsekvenser blev politiserad och sedan hamnat på mediernas agenda. I *Aftonbladets* fall blir detta ett resultat av att efter torkans konsekvenser blir allt mindre dramatiska, mångfalden av huvudaktörer ökar och huvudkonsekvensen för miljön utökas i tidningens artiklar. Fler politiker och forskare syns i texterna och det är även här kopplingen till klimatförändringar först dyker upp i nyhetsartiklar och inte längre bara i ledare och debattartiklar.

Klimatförändringar i texten är klart högre representerade i *Aftonbladets* artiklar än *Barometern*. Detta kan ha flera orsaker, som tidigare konstaterat är en stor del av *Aftonbladets* artiklar där klimatförändringar gestaltas i samband med torkan ledare och debattartiklar.

Majoriteten av artiklarna i vårt urval visar tydligt att båda tidningarna sällan kopplar samman torkan med klimatförändringar. 90 procent av *Barometerns* artiklar kopplar inte samman torkan med klimatförändringar, medan siffran är 68 procent av artiklarna i *Aftonbladet*. Detta kan gå att kopplas ihop med njutningsaspekten och relevansaspekten (Djerf-Pierre, 1996) som handlar om att en miljöhändelse som går att relatera till eller på något sätt finna njutning i blir en nyhet. Som tidigare nämnt är den här uppsatsen inte ämnad att slå fast ifall sommarens torra 2018 hade att göra med klimatförändringarna eller inte, även ifall det existerar forskning som visar på det. Men med det i baktanken går det att koppla resultatet från variabeln om klimatförändring som gestaltning till Djerf-Pierres relevansaspekt och njutningsaspekt eftersom begreppet klimatförändring

kan vara svårt och krångligt för gemene man att ta till sig, relatera till eller framförallt njuta av då det är ett globalt fenomen som ofta diskuteras på politisk nivå.

En annan aspekt till varför det är en sådan skillnad mellan *Barometern* och *Aftonbladet* i den här aspekten kan vara ett resultat av riksjournalistikens förmåga att domesticera globala problem (Berglez et al., 2009 refererad i Djerf-Pierre & Olausson, 2015, s. 255). Ifall det redan är svårt för riksjournalistiken att utkräva ett ansvar för klimatförändringarnas konsekvenser av svenska politiker, kan det tänkas ännu svårare av en lokalreporter att göra detsamma av en kommunalpolitiker.

Anknyter vi till teorier om snuttifiering (Djerf-Pierre & Olausson, 2015, s. 256) kan det också föreligga som så att *Barometern*, som är en betydligt mindre tidning, inte har reportrar som är särskilt specialiserade inom miljöområdet. Alternativt att det är en vinkel som inte var intressant för redaktionen under sommaren. Samtidigt kan det bli extra påtagligt med bristen av specialiserade reportrar på sommaren, då flera ordinarie reportrar har semester och man har vikarier fyller platserna.

Det är tydligt i vår undersökning att de claim makers som förekommer i texter med klimatförändringar kopplade till torkan oftast är journalister. Detta säger emot teorin om claim makers (Ungar, 2014 refererad i Djerf-Pierre & Olausson, 2015, s. 251) som innebär att det oftast är forskare, aktivister eller politiker som uttalar sig på den politiska arenan om miljöfrågor. Men samtidigt kan detta även bero på den låga andel nyhetsartiklar där klimatförändringarna gestaltas, ifall det inte finns artiklar med den vinkeln, återstår egentligen bara debatt och ledarartiklar som arena för den typen av fakta och åsikter.

Resultaten från grafen och variabeln om konflikt visar att en stor majoritet av artiklarna från båda tidningarna inte innehåller någon konflikt mellan aktörer i texterna. Ifall vi tittar på resultatet med gestaltningsteorins begrepp conflict frame (Shehata, 2015, s.362) finns det få artiklar som stämmer in i den sortens gestaltning. Teorin om conflict frames beskriver att journalistiken ofta väljer att skildra frågor där det råder politisk oenighet. Men ur de artiklar vi tagit del av i vårt urval handlar inte många artiklar om någon form av konflikt, utan mer om beskrivningar av torkans konsekvenser som sällan leder till någon politisk diskussion utan snarare informativa texter som beskrev vem som blivit drabbad och hur.

Riksmedier, i det här fallet *Aftonbladet* sägs fokusera mer på konflikter än lokala medier (Nygren, 1999, s.31). Procentuellt sett så har *Aftonbladet* fler konflikter mellan aktörer i texten jämfört med *Barometern*, men siffrorna i *Aftonbladet* visar ändå att en betydligt större del av artiklarna inte innehåller någon form av konflikt eller meningsskiljaktighet. Det kan vara möjligt att det här går att ställa mot de teorier som presenterats inom kriskommunikation, att mediers uppgifter i sådana fall närmast likriktas myndigheternas (Falkheimer, Heide & Larsson, 2009, s.101-111). Det vill säga att när krisen är som värst försöker inte medier, oavsett riks- eller lokalmedier att vara alltför kritiska och exempelvis hitta konflikter.

9. Slutsatser

En klar majoritet av de artiklar som behandlade torkan sommaren 2018 är rena nyhetsartiklar. Ett tydligt inslag här är en överrepresentation av myndighetspersoner, vilket kan tyda på att medier blev ett sorts kriskommunicerande organ under de månaderna naturfenomenet pågick.

Som huvudaktör var myndighetspersonal den mest förekomna aktören i båda tidningarna. Resultatet av *Aftonbladets* huvudaktörer är mer jämnt fördelat där företagsrepresentanter kom till tals tre procent färre gånger än kategorin myndighetspersonal. Ifall detta ställs mot resultatet av *Barometerns* huvudaktörer ser vi en betydligt större dominans av myndighetspersonal som huvudaktör. Hos *Barometern* skiljde det 33 procent mellan myndighetspersonal och företagsrepresentanter. Resultatet av variabeln huvudaktör visar alltså samma två aktörer hos båda tidningarna när det kommer till oftast förekommande, men skillnaden är betydligt större hos den lokala tidningen *Barometern* där myndighetspersonal agerade huvudaktör till en större del än i den rikstäckande tidningen *Aftonbladet*.

Som huvudkonsekvens ser vi liknande resultat hos båda tidningarna. Hos både *Aftonbladet* och *Barometern* hamnar kategorin miljö som den mest förekomna konsekvensen, och ekonomi förekommer näst flest gånger. Men det är fortfarande *Barometern* som har större skillnader mellan de två kategorierna som hamnar högst. I *Aftonbladet* skiljer det 15 procent mellan miljö och ekonomi som huvudkonsekvens, medan det skiljer 29 procent mellan samma kategorier utifrån resultatet av *Barometerns* upplagor.

Båda tidningarna kopplade sällan ihop sommarens torka med klimatförändringar. I *Aftonbladets* artiklar om torkan var det i 68 procent av fallen som klimatförändringar inte nämndes i någon form, medan det i *Barometerns* fall var i 90 procent av fallen som kopplingen mellan sommarens torka och klimatförändringarna uteblev. Vi ser alltså här att ingen av tidningarna ägnade någon stor del av sin rapportering av sommarens torka till att sätta in det i ett klimatperspektiv. Rapporteringen skedde, som tidigare nämnt, mer genom raka nyhetsartiklar, och de få gånger som torkan nämndes tillsammans med klimatförändringarna var i en majoritet i någon form av åsiktstext som debattartikel eller ledare.

De få gånger som torkan och klimatförändringarna kopplades samman i någon form i någon av tidningarna var det oftast genom journalister själva. I variabeln Claim maker hamnade flest texter under kategorin övrigt, och eftersom just journalister inte hade någon egen kategori så hamnade de texter som kopplade ihop torkan och klimatförändringarna och var skrivna av journalister i den kategorin. Texterna där journalister uttalade sig kring detta var oftast genom någon form av åsiktstext. Anledningen till varför journalister hamnade under kategorin övrigt och inte hade någon egen kategori var för att vi på förhand inte förutspådde att journalister skulle agera claim makers i den utsträckningen. Vi hade heller ingen teori som kunde antyda något liknande.

När det kommer till konflikt visar resultatet att respektive tidning har näst intill exakt samma resultat. Sällan i någon av tidningarna handlade någon text om konflikt eller någon form av meningsskiljaktighet. I *Aftonbladet* var det 81 procent av texterna som inte innehöll konflikt, medan det i *Barometern* visar 82 procent.

Utifrån resultatet från våra grafer kan vi se att torkan 2018 gestaltades på ett ganska likt sätt av båda tidningarna. Båda tidningarna ägnade större tiden av att täcka händelsen genom nyhetsartiklar. Den aktören som kom till tals flest gånger i båda tidningarna var myndighetspersonal. Båda tidningarna gestaltade miljön som blev den huvudsakliga konsekvensen av torkan, men ytterst få gånger kopplades den ihop med klimatförändringar i någon av tidningarna. De få gånger torkan kopplades ihop med klimatförändringar skedde det i majoriteten av fallen genom åsiktstexter som oftast var skrivna av journalister själva. Majoriteten av båda tidningarnas upplagor gestaltade inte torkan tillsammans med någon form av konflikt eller meningsskiljaktighet.

De få gånger som torkan kopplades ihop med klimatförändringar var det oftast journalister själva som uttalade sig om det som så kallade claim makers. Däremot fanns en tendens i *Aftonbladet*, framförallt i augusti att vinkla nyhetsartiklar där torkan och klimatförändringar sades hänga ihop av forskare och meteorologer.

Här fanns också det enda exemplet på en *osäkerhetsgestaltning* (Shehata, 2015, s.363-364), det vill säga där olika forskare hade motsägande syn på ifall torkan och klimatförändringar faktiskt hörde ihop.

Medan *Barometern* uteslutande var åsiktstexter, olika debatt- och ledarartiklar.

Torkan 2018 skadade alltså miljön och ekonomin mest enligt båda tidningarna, men *Aftonbladet* var den tidning som hade en tendens att lyfta problemet till en klimatkommunikation fler gånger än *Barometern*.

10. Diskusssion

Att en miljökras som drabbar både det nationella bevakningsområdet så väl som det lokala inte rapporteras i samband med klimatforskning eller andra personer som har specialkompetens inom området går att lyfta till idén om journalistikens roll att informera samhället. Men, den globala uppvärmningen är ett vida känt fenomen och uppmärksammas ofta i samband med nya forskningsstudier och rapporter samt politiska klimatmöten. Det verkar vara en viktig fråga för vårt lands journalistkår, vilket delvis speglar sig i antalet debatt- och ledarartiklar som *Aftonbladet* hade under sommaren. Här behövs även mer forskning, vill publiken ha mer artiklar om miljön och globala klimatförändringar eller är det ett område journalisterna själva värderar högre än publiken?

Att lokaljournalistik försöker koppla ett så pass globalt, abstrakt och stort område som klimatförändringar till det lokala planet i sitt dagliga nyhetsarbete är sällan förekommande. Frågan är om det går att efterfråga eller ens om publiken är intresserad av det? Förmodligen, då lokala medier ständigt visar sig viktiga för de som tar del av dem, oavsett hur litet bevakningsområdet må vara berör de ständigt. Däremot är det nödvändigt att ställa detta mot behovet av krisjournalistik. Nyhetsartiklar som bevakar det mest väsentliga i sakernas tillstånd under tiden en kris som en sommartorka innebär. Samtidigt bör man även fundera över krisjournalistiken som uppstår där mediernas uppgifter ofta är samma som myndigheternas. Av egen erfarenhet kan det som journalist vara svårt att få svar på kritiska frågor i sådana fall, då myndigheternas kontaktpersoner sällan spekulerar i kritiska händelseförlopp. Speciellt inte när medierna kräver svar i ett allvarligt skede.

Ifall det redan är komplicerat för riksmedier att ta tag i ett globalt problem utan att förelägga det inom en nationalstats gränser, vad betyder det för lokaljournalistiken? Det väcker i sin tur frågor huruvida lokaltidningar kan koppla ett problem som en sommartorka till ett så pass stort fenomen som globala klimatförändringar och få in det i en lokal nyhetstext. Samtidigt, är det något som ingår journalistikens samhällsuppdrag? Självklart råder konsensus i frågan om att mänskligheten genom sina utsläpp av växthusgaser påverkar klimatet men att som enskild lokalreporter koppla de två fenomenen och hitta källor som dels kan ställa upp men även kanske ge olika synsätt på

saken är inte helt enkel. Speciellt inte när deadline ofta är samma dag, låga ekonomiska möjligheter för lokalredaktioner och bristen på specialiserade miljöreportrar.

Men samtidigt kan det anses vara viktigt för mediekonsumenter att kunna ta del av ett bredare perspektiv på ett fenomen som drabbar det lokala planet. Torkan hade onekligen med miljön att göra, och att lyfta ämnet till det bredare perspektivet och låta läsarna få ta del av klimatrappporter och låta kunniga inom miljöfrågor komma till tals i artiklarna skulle kunna ge en djupare förståelse och medvetenhet hos dem.

Debatten om klimatförändringar är komplex och kan vara svår för gemene man att ta till sig. Däremot kan detta vara under förändring, tidigare beskrevs klimatförändringarna i vår del av världen som ingenting som kunde erfaras av mänskliga sinnen (Djerf-Pierre & Olausson, 2015, s. 256). En spekulation är att i takt med att klimatförändringarna ökar och konkreta konsekvenser syns, som exempelvis årets torra, kommer medier ha ett enklare arbete att skriva om detta miljöproblem. Detta förutsätter däremot att de båda fenomenen är sammankopplade och att fler framtida somrar kommer vara lika torra. Här kan det skapas en möjlighet att få ett mer klimat- och miljömedvetet samhälle genom att bryta ner saker som sker på det lokala planet till ett bredare perspektiv och vice versa.

Med tanke på att Aftonbladets ledarsida är oberoende socialdemokratisk och det är vanligt förekommande med rödgröna åsiktstexter kan detta även vara en förklaring till varför det är vanligare med claim makers och även klimatförändringar som gestaltning i Aftonbladet kontra Barometern. Det finns åtminstone rent traditionellt en politisk diskrepans inom hur klimatförändringarna ska lösas, där den rödgröna sidan är allt mer inriktad på en minskad konsumtion och högern ser lösningen i ny teknik.

Klimatförändringarna kan tillhöra en av vår tids stora frågor och det är ett fenomen som berör omfattande, om inte hela samhället. Därför kan det bli intressant att se hur dels diskussionen kring men även gestaltningen av fenomenet ter sig i framtiden.

11. Referenser

- Berglez, Peter. 2015. Den globala journalistiken. Karlsson, Michael & Strömbäck, Jesper (red.). *Handbok i journalistikforskning*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Djerf-Pierre, Monica. 1996. *Gröna nyheter : miljöjournalistiken i televisionens nyhetsändringar 1961-1994*. Diss. Göteborg: Univ.
- Djerf-Pierre, Monika & Olausson, Ulrika. 2015. Miljöjournalistik. Karlsson, Michael & Strömbäck, Jesper. *Handbok i journalistikforskning*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Dyberg, Karin & Forslind, Carina. 2008. *Medieföretagens erfarenheter av stormarna Gudrun och Per*. Stockholm: Styrelsen för psykologiskt försvar.
- Esiasson, Peter., Gilljam, Mikael., Oscarsson, Henrik., Towns, Anna & Wägnerud, Lena. 2017. *Metodpraktikan : Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. 5.uppl. Stockholm: Wolters Kluwer.
- Falkheimer, Jesper., Heide, Mats & Larsson, Larsåke. 2009. *Kriskommunikation*. Malmö: Liber.
- Hadenius, Stig., Weibull, Lennart & Wadbring, Ingela. 2008. *Massmedier: Press, radio och tv i den digitala tidsåldern*. 9.uppl. Stockholm: Ekerlids förlag.
- Hansen, Anders. 2010. *Environment, media and communication*. New York: Routledge.
- Nilsson, Åsa. 2010. Kvantitativ innehållsanalys. Ekström, Mats & Larsson, Larsåke (red.). *Metoder i kommunikationsvetenskap*. Lund: Studentlitteratur.
- Nygren, Gunnar. 1999. *Inte bara kontokort - Lokal journalistik och kommunal tystnad*. Stockholm: Ordfront förlag.

Shehata, Adam. 2015. Journalistikens dagordningar och gestaltningar. Karlsson, Michael & Strömbäck, Jesper. *Handbok i journalistikforskning*. Lund: Studentlitteratur AB.

Shehata, Adam. 2012. Medierna och makten över publiken. Nord, Lars & Strömbäck, Jesper. *Medierna och demokratin*. Lund: Studentlitteratur AB.

Elektroniska källor:

Nationalencyklopedin, gröna vågen.

<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lang/gröna-vågen> (hämtad 2018-11-20).

Naturvårdsverket. 2007. *FN:s klimatpanel 2007: Den naturvetenskapliga grunden*. FN:s klimatpanel.

<http://www.naturvardsverket.se/Documents/publikationer/620-5677-8.pdf>. (Hämtad 2018-11-14).

Regeringen. 2018. *Åtgärder som vidtagits i arbetet med torkan*.

https://www.regeringen.se/4a263b/contentassets/6db410e85d3d4d86aba556cef8e1d6ec/2018_torkan_faktablad.pdf. (Hämtad 2018-11-14).

